

معاهدات و پروتکل های دریایی

www.ketab.ir

مؤلف

عبدالله خسروی

دانشگاه علوم انتظامی امین

۱۳۹۹

انتشارات دانشگاه
علوم انتظامی امین

معاهدات و پروتکل‌های دریایی

مؤلف: عبدالله خسروی

ناظر علمی: موسی ترابی

صفحه آرا: زهرا طاهری

چاپ یکم: تابستان ۱۳۹۹

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۴۵۰۰۰۰ ریال

لینتوگرافی، چاپ و صحافی: راه فردا

نشانی: تهران، ابتدای بزرگراه شهید خرازی، خیابان شهید جدی اردبیلی،

دانشگاه علوم انتظامی امین. تلفن: ۴۸۹۳۱۲۹۳

حق هرگونه چاپ و انتشار بدون مجوز از ناشر پیگرد قانونی دارد.

سرشناسه: خسروی، عبدالله، ۱۳۵۴-

عنوان و نام پدیدآور: معاهدات و پروتکل‌های دریایی / مؤلف عبدالله خسروی.

مشخصات نشر: تهران دانشگاه علوم انتظامی امین، انتشارات، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۲۲۵ ص:، جدول: ۵/۲۱×۵/۱۴ س.م.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۶۳-۴۸۰-۰۰

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه: ص ۲۱۹ - ۲۲۵.

موضوع: Law of the sea

موضوع: حقوق دریاها

موضوع: (Access to the sea (International law

موضوع: حقوق بین الملل دریاها

موضوع: Maritime law

موضوع: قانون دریایی

موضوع: Maritime boundaries

موضوع: مرزهای دریایی

موضوع: International obligations

موضوع: تعهدات بین المللی

شناسه افزوده: دانشگاه علوم انتظامی امین. انتشارات

رده بندی دیویی: ۳۴۲/۰۶۲۸

رده بندی کنگره: KZA۱۱۲۰

شماره کتابشناسی ملی: ۶۱۸۸۲۲۱

سخن ناشر

سرعت شتابان علم و فناوری همراه با گسترش روزافزون آن به خصوص علوم و فنون مرتبط با دانش پلیسی و به تبع آن، واگذاری مأموریت‌ها و وظایف جدید به افسران پلیس، ما را بر آن می‌دارد برای همراهی با کاروان رشد و توسعه، با نگاه نوین و عالمانه به این مقوله نگریده و در این رهگذر از اندوخته‌های علمی اندیشمندان و صاحب‌نظران بهره‌مند شویم.

در قرن حاضر که عصر دانشی و اصالت دانش می‌باشد، حوزه علوم تخصصی پلیس توانسته است به تناسب نیازهای فراوان پلیس و ارتقای توقعات و انتظارات انسانی، گام‌های اساسی برداشته و به پیشرفت‌های زیادی دست یافته است. دانشگاه علوم انتظامی امین به عنوان تنها مؤسسه آموزش عالی تربیت افسران پلیس در نظام مکتب جمهوری اسلامی و همچنین مرکز نقل دانش، بینش و مهارت در علوم پلیسی با دارا بودن دانش‌گاه‌های تخصصی مربوط، وظیفه آموزش و تربیت افسران متخصص را بر عهده دارد.

این دانشگاه علاوه بر بهره‌گیری از دانش موجود در دنیا، به تناسب و اقتضای بومی، با استفاده از نظرات حوزه‌های تخصصی پلیس، دست به تولید دانش زده و با تدوین و تألیف منابع آموزشی مورد نیاز، خلأهای علمی خود را پوشش می‌دهد.

دانشگاه علوم انتظامی امین با تقویت ادبیات و دانش انتظامی، زمینه‌های رشد و توسعه آموزش دانشجویان رشته‌های تخصصی را فراهم کرده است تا پاسخ‌گوی نیازها و انتظارات روزافزون جامعه در حوزه علوم پلیسی باشد. کتابی که پیش روی شما خواننده گرامی قرار دارد، حاصل همین ایده بوده و به دانشجویان عزیز دانشگاه علوم انتظامی امین، همکاران، اندیشمندان و علاقه‌مندان تقدیم می‌شود و انتظار می‌رود که با ارائه نظرات اصلاحی خود معاونت تربیت و آموزش دانشگاه را در راستای ارتقا و بهبود کیفی کتاب یاری کنند.

مقدمه ۱۳

فصل اول: آشنایی با حقوق بین الملل

گفتار اول: مفهوم حقوق و تقسیم بندی آن ۱۸

- بند اول: مفهوم حقوق ۱۸
- بند دوم: تقسیم بندی علم حقوق ۲۲
- بند سوم: تابعان حقوق بین الملل ۲۴
- بند چهارم: تفاوت های حقوق بین الملل با حقوق داخلی ۲۷
- بند پنجم: انواع حقوق بین الملل عمومی ۲۹

گفتار دوم: منابع حقوق بین الملل عمومی

- بند اول: تعریف منبع حقوقی ۳۰
- بند دوم: منابع اصلی حقوق بین الملل ۳۰
- بند سوم: منابع فرعی حقوق بین الملل ۳۳

فصل دوم: حقوق معاهدات بین المللی

گفتار اول: حقوق معاهدات بین المللی

- بند اول: مفهوم و تعریف حقوق معاهدات بین المللی ۳۹
- بند دوم: پیشینه تاریخی حقوق معاهدات ۳۹
- بند سوم: کنوانسیون ۱۹۶۹ وین درباره حقوق معاهدات ۴۱
- بند چهارم: منابع حقوق معاهدات و خاستگاه الزام آوری آن ۴۲

گفتار دوم: واژه‌شناسی و طبقه‌بندی معاهدات بین‌المللی

بند اول: تعریف و مفهوم معاهده..... ۴۵

بند دوم: عناوین کاربردی در معاهدات بین‌المللی..... ۴۶

گفتار سوم: طبقه‌بندی معاهدات

بند اول: طبقه‌بندی ماهوی معاهدات..... ۵۲

بند دوم: طبقه‌بندی معاهدات به لحاظ صوری یا شکلی..... ۵۳

بند سوم: طبقه‌بندی معاهدات از حیث تشریفات انعقاد..... ۵۳

گفتار چهارم: آیین و تشریفات معاهده از انعقاد تا اختتام

بند اول: تعریف و مفهوم انعقاد معاهده..... ۵۵

بند دوم: مراحل انعقاد معاهده..... ۵۵

بند سوم: لازم‌الاجرا شدن معاهدات..... ۶۲

بند چهارم: حق شرط..... ۶۵

بند پنجم: اعلامیه تفسیری..... ۶۷

بند ششم: اعتبار و ثبات معاهده..... ۶۷

گفتار پنجم: جایگاه معاهدات بین‌المللی در حقوق ایران

بند اول: رابطه بین حقوق داخلی و حقوق بین‌الملل..... ۷۰

بند دوم: اعتبار معاهدات بین‌المللی در حقوق ایران..... ۷۱

فصل سوم: تحدید حدود مرزهای دریایی

گفتار اول: حقوق بین‌الملل دریاها

بند اول: آشنایی با تاریخچه تدوین رژیم حقوقی دریا..... ۷۷

بند دوم: مناطق مختلف دریایی..... ۸۱